

سرشناسه : برزگر بفرونی، فاضل، ۱۳۵۸ -
 عنوان و نام پدیدآور : تحلیل محتوای کیفی/مؤلف فاضل برزگر بفرونی.
 مشخصات نشر : تهران: نوآوران سینا، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری : ۱۲۲ص.
 شابک : 978-600-6699-14-1
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : تحلیل محتوا
 موضوع : تحقیق کیفی
 رده بندی کنگره : ۹۳P/ب۴ت۳ ۱۳۹۲
 رده بندی دیویی : ۴۰۱/۴۱
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۱۳۶۵۳۶

عنوان: تحلیل محتوای کیفی

مؤلف: فاضل برزگر بفرونی

چاپ اول : بهار ۹۲

شمارگان: ۲۰۰

ناشر: نوآوران سینا

چاپ : میران

قیمت : ۵۰۰۰ تومان

حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است .

تهران خیابان کارگر شمالی - خیابان نصرت - نرسیده به دکتر قریب

پلاک ۱۴۰ واحد ۱۹ تلفن ۶۶۹۲۸۰۲۶ www.noavaransina.ir

فصل اول

- ۱۳ موضوع تحلیل محتوای کیفی
- ۱۴ هدف تحلیل محتوای کیفی

فصل دوم

- ۱۷ تاریخچه تحلیل محتوای کیفی
- ۱۹ سیر تاریخی تحلیل محتوای کیفی

فصل سوم

- ۲۳ تعریف تحلیل محتوای کیفی
- ۲۴ تعریف مفاهیم اساسی در تحلیل محتوای کیفی

فصل چهارم

- ۳۳ مقایسه تحلیل محتوای کیفی با تحلیل محتوای کمی
- ۳۸ مزایای تحلیل محتوای کیفی بر تحلیل محتوای کمی

فصل پنجم

- ۴۳ مفاهیم کاربردی در قابلیت اطمینان تحلیل محتوای کیفی
- ۴۴ قابلیت اعتبار
- ۴۶ قابلیت اعتماد
- ۴۷ قابلیت انتقال
- ۴۸ قابلیت تأیید

فصل ششم

- ۵۱ شرایط کلی تحلیل محتوای کیفی

فصل هفتم

- ۵۹ تئوری های تحلیل محتوای کیفی

فصل هشتم

- ۶۵ تکنیک های تحلیل محتوای کیفی
- ۶۸ توسعه طبقه‌بندی استقرایی
- ۶۹ کاربرد طبقه‌بندی قیاسی

فصل نهم

- ۷۳ فرآیند تحلیل محتوای کیفی

فصل دهم

- ۸۳ رویکردهای تحلیل محتوای کیفی
- ۸۴ رویکرد عرفی
- ۸۷ رویکرد جهت‌دار
- ۹۲ رویکرد تجمعی

فصل یازدهم

- ۹۷ کاربرد کامپیوتر در تحلیل محتوای کیفی
- ۹۷ نقش کامپیوتر در تحلیل محتوای کیفی
- ۹۸ برنامه‌های نرم‌افزاری کامپیوتر در تحلیل کیفی

فصل دوازدهم

- ۱۰۱ کاربردهای تحلیل محتوای کیفی
- ۱۰۱ کاربرد تحلیل محتوای کیفی در علوم مختلف
- ۱۰۲ کاربرد تحلیل محتوای کیفی در تحقیق مطالعه موردی

فصل سیزدهم

- ۱۰۵ مثال‌هایی از کاربرد تحلیل محتوای کیفی در پژوهش‌های تحقیقاتی

مقدمه

آدمی برای شناخت مسائل و پاسخ به مسائل پنهان و ناشناخته دست به تحقیق می‌زند، لذا برای انجام تحقیق و رسیدن به هدف، باید راه و روش معین و مناسبی را در پیش گیرد، لذا مسئله اصلی در پژوهش انتخاب روش تحقیق مناسب است و هر چه این روش دقیق تر انتخاب شود، امکان رسیدن به نتیجه بهتر، فراهم می‌باشد. انتخاب روش تحقیق مناسب به عواملی مانند ماهیت موضوع تحقیق، اهداف و سوالات تحقیق، دامنه موضوع تحقیق و امکانات اجرایی بستگی دارد. صاحب‌نظران، مفروضات معرفت شناختی متفاوتی درباره ماهیت دانش علمی و چگونگی اکتساب آن دارند، که شاخص ترین آن مفروضات، شامل دو فرض است:

فرض اول که جلوه های محیط اجتماعی، را واقعیتی مستقل را تشکیل می دهند و طی زمان و موقعیت ها نسبتاً ثابتند. این فرض برای پژوهش های اثبات گرا مفروض می باشد. فرض دوم که برای پژوهش های مابعد اثبات گرا مفروض می باشد، فرض بر این دارد که جلوه های محیط اجتماعی، به عنوان تفسیرهایی به وسیله افراد ساخته می شوند و این تفسیرها ناپایدار و وابسته به موقعیت هستند.

پژوهش های اثبات گرا که متراف با پژوهش های کمی می باشد، دانش را از طریق گردآوری داده های عددی و رفتارهای قابل مشاهده و سپس تحلیل عددی داده ها فاهم می آورد.

پژوهش های کیفی یا همان پژوهش های مابعد اثبات گرا، دانش را از طریق گردآوری داده های کلامی و عمیق موارد و عرضه این داده ها به استقراء تحلیلی فراهم می آورند. پژوهش های کیفی رویکردی تفسیری و طبیعت گرایانه به موضوع مورد بررسی دارند، لذا پژوهشگران کیفی، اشیا را در موقعیت های طبیعی آنها مطالعه می کنند و سعی می کنند پدیده ها را برحسب معنایی که مردم به آنها می دهند مفهوم سازی یا تفسیر کنند. بنابراین، پژوهش های کیفی بر درک معنایی رویدادها، توسط افراد تحت مطالعه استوارند. در این حالت نگاه به پدیده ها، نگاهی کل گرایانه و جامع نگر است و دنبال کردن این روش، راهی است برای کسب آگاهی از طریق کشف معانی پدیده ها می باشد.

بطور کلی پژوهش‌های کمی تأکید بر کلمات و مفاهیم دارند، دارای دیدگاهی عینیت‌مدار، اثبات‌گرا و ابزارمحور می‌باشند و در مقابل پژوهش‌های کیفی تأکید بر اعداد دارند، و دیدگاهی بینش‌مدار، اکتشافی و انسان‌محور دارند.

پژوهشگران برای تحقیق، با نگاهی علمی و منطقی به این رویکردها می‌نگرند و کاربرد هریک از موارد مزبور را با توجه به نوع تحقیق در قلمرو عمل ملاحظه می‌کنند. البته هر کدام از این رویکردهای کمی و کیفی، دارای مزایا و محدودیت‌هایی است که محقق با توجه به هدف خود باید آنها را در نظر بگیرد. در هر رویکرد کمی و کیفی برای انجام پژوهش نیاز به ابزار و روش‌های متفاوتی است که یکی از آنها روش تحلیل محتواست.

تحلیل محتوا در ابتدا، بیشتر به صورت کمی برای اندازه گیری متغیرها استفاده می شد. اواسط قرن بیستم بود که رویکردهای کیفی در تحلیل محتوا گسترش یافتند. تحلیل محتوای کیفی را می توان نوعی روش شناسی تحقیق در خدمت تفسیر محتوایی داده ها دانست.

تحلیل محتوای کیفی، در علوم مختلف به سرعت گسترش یافته است و این به علت ویژگی انعطاف پذیری آن می باشد. به علاوه تحلیل محتوای کیفی به خوبی توانسته است با

تحقیقات کیفی، بخصوص تحقیق مطالعه موردی که از مصاحبه‌های گسترده و عمیق استفاده می‌کند ترکیب شود.

پژوهشگران. تحلیل محتوای کیفی، معمولاً در مورد انواع رسانه‌های ارتباطی کتبی، که در محیط‌های طبیعی یافت می‌شد، تحقیق می‌کنند. در تحلیل محتوای کیفی نه تنها، مانند تحلیل محتوای کمی محتوای آشکار متون تحلیل می‌گردد، بلکه محتوای نهفته و معنایی متن را نیز مورد تحلیل قرار می‌گیرد.

فاضل برزگر بفروئی

بهار ۱۳۹۲

fazelbarzegar@yahoo.com